

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22217 - Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius / 40
Titulació	Grau de Pedagogia (Pla 2016) - Tercer curs Grau de Pedagogia (Pla 2009) - Tercer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Francisca Comas Rubí <i>Responsable</i> xisca.comas@uib.es	09:30	11:30	Dimecres	09/09/2019	29/02/2020	C104
Gabriel Barceló Bauzà gabriel.barcelo@uib.cat	10:30	12:30	Dimarts	02/09/2019	31/07/2020	Despatx C-100 / Edifici Guillem Cifre de Colonya

Contextualització

L'assignatura *Evolució i consolidació dels sistemes educatius* s'imparteix al tercer curs del Grau en Pedagogia durant el primer semestre, és una assignatura obligatòria i té un caràcter bàsic i fonamental per a la formació dels futurs pedagogs i pedagogues. Juntament amb les assignatures Història de l'educació, Teoria de l'educació, i Pedagogia contemporània, configura la matèria *Bases teòriques i històriques* inclosa en el mòdul anomenat *Fonaments teòrics* d'aquests estudis de Grau. En conseqüència, les quatre assignatures que formen aquesta matèria anomenada *Bases teòriques i històriques* estan coordinades i es complementen.

Requisits

Recomanables

Es recomana cursar aquesta assignatura un cop aprovada la *Història de l'educació* de primer curs, i abans de la *Pedagogia contemporània* de quart curs.

Competències

Guia docent

Específiques

- * B1. Comprendre els referents teòrics, històrics, culturals, comparats, polítics, ambientals, legals i antropològics de l'educació. B10. Evaluar polítiques, institucions i sistemes educatius. B19. Identificar plantejaments i problemes educatius, indagar sobre ells: obtenir, registrar. Tractar i interpretar informació rellevant per emetre judicis argumentats que permetin la millora de la pràctica educativa.

Genèriques

- * A1. Capacitat per comprendre la complexitat dels processos educatius en general i dels processos formatius en particular (finalitats i funcions de l'educació i del sistema educatiu, teories del desenvolupament i de l'aprenentatge, l'entorn cultural i social i l'àmbit institucional i organitzatiu dels centres, el diseny i desenvolupament de programes, el rol dels educadors...). A4. Capacitat per analitzar i qüestionar les concepcions de l'educació derivades de la recerca. A12. Capacitat per treballar en equip amb els companys com a condició necessària per a la millora de la seva activitat professional, compartint coneixements i experiències. A18. Capacitat per expressar-se i entendre idees, conceptes i sentiments oralment i per escrit amb un nivell d'us adequat als destinataris. A19. Capacitat per cercar, seleccionar, ordenar, relacionar, avaluar i valorar informació científica procedent de diferents fonts.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Els continguts d'aquesta assignatura s'organitzen seguint un ordre cronològic, i es treballen tant a nivell teòric com pràctic durant el semestre

S'explicarà l'origen dels sistemes educatius a Europa com a referent per aprofundir en l'inici i evolució del sistema educatiu espanyol. S'explicarà, en diferents períodes i contextos polítics (dictadura, democràcia, monarquia) de l'època contemporània, l'evolució i configuració del sistema educatiu en relació a qüestions com la configuració d'identitats nacionals, la intervenció dels poders públics en matèria escolar, les iniciatives socials, el debat entre el laïcisme i la confessionalitat, la llibertat docent, els continguts escolars, la renovació de materials i espais per a l'ensenyament, les desigualtats socials a l'escola per motius de gènere, discapacitat, o procedència social, la democratització de l'ensenyament, la professionalització dels mestres, la renovació escolar, etc

Continguts temàtics

BLOC 1. ELS SISTEMES EDUCATIUS A EUROPA. ORÍGENS DEL SISTEMA EDUCATIU ESPANYOL

TEMA 1. Fonaments polítics, econòmics i socials que condicionaren el naixement dels sistemes educatius nacionals a Europa

TEMA 2. Orígens i configuració del sistema educatiu espanyol fins a la Llei Moyano (1857)

BLOC 2. LA RENOVACIÓ EDUCATIVA DURANT EL SEXENNI REVOLUCIONARI I LA RESTAURACIÓ

TEMA 3. La influència de l'Institucionisme en la renovació pedagògica, la professionalització del magisteri i la defensa de la llibertat docent

Guia docent

TEMA 4. Regeneracionisme i educació durant el primer terç del segle XX. La influència de l'Escola Nova

TEMA 5. Laïcisme versus confessionalitat. Algunes experiències escolars renovadores

BLOC 3.. L'EDUCACIÓ A ESPANYA DURANT LA II REPÚBLICA

TEMA 6. Els projectes educatius de la II República en pau (1931-1936) i en guerra (1936-1939)

TEMA 7. L'escola i els mestres durant la Guerra Civil, censura, repressió i depuració.

BLOC 4. EL SISTEMA EDUCATIU DURANT LA DICTADURA FRANQUISTA

TEMA 8. La transformació del sistema educatiu durant el Franquisme i la construcció d'una nova cultura escolar: del nacionalcatolicisme a la tecnocràcia.

TEMA 9. La modernització educativa en el darrer Franquisme i la Llei General d'Educació de 1970

BLOC 5. DE LA TRANSICIÓ A L'ACTUALITAT: EL SISTEMA EDUCATIU ESPANYOL A DEBAT.

TEMA 10. El sistema educatiu des de la Transició fins a l'actualitat. Problemàtiques i elements de debat.

Metodologia docent

Els continguts de l'assignatura es treballaran durant les classes de teoria o grup gran, i les de pràctiques o grup mitjà.

Volum de treball

El volum aproximat de treball presencial i no presencial d'aquesta assignatura el teniu detallat a continuació. Hi haurà un total de 46 hores presencials. L'alumne, de manera individual o en grup, haurà de treballar una mitja de 104 hores no presencials.

Activitats de treball presencial (1,84 crèdits, 46 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Explicació dels continguts de l'assignatura	Grup gran (G)	<p>Durant les classes teòriques o de grup gran s'explicaran les idees més importants dels continguts de l'assignatura, amb la finalitat que l'alumne/a pugui situar-se a nivell contextual, tingui una visió clara i ordenada d'allò més important de cada tema, així com del que s'ha treballat i publicat sobre el mateix.</p> <p>La lliçó magistral es complementarà amb recursos didàctics que la facin més dinàmica i comprensible, com fragments de vídeo, fonts primàries, testimonis, etc.</p> <p>Es podrà incloure també l'assistència a alguna conferència pública com a activitat per a l'assignatura, o es podrà organitzar alguna visita fora del Campus de la UIB.</p>	30
Classes pràctiques	Seminaris de pràctiques	Grup mitjà (M)	La finalitat dels seminaris o sessions de pràctiques és complementar els continguts de l'assignatura amb activitats diverses d'aprenentatge en les que el professor/a esdevindrà un	14

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			<p>mediador en la generació del coneixement i desenvolupament d'habilitats i competències pròpies de l'assignatura.</p> <p>També es donaran les pautes i es farà el seguiment del treball de curs que els/les alumnes han de realitzar.</p> <p>Al llarg del semestre es podrà incloure també l'assistència a alguna conferència pública com a activitat per a l'assignatura, o es podrà organitzar alguna visita fora del Campus de la UIB.</p> <p>A inici de curs es publicarà a l'aula virtual el cronograma específic de les sessions pràctiques d'aquesta assignatura, que podrà incloure alguns canvis respecte al cronograma general.</p>	
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	<p>Amb l'objectiu d'avaluar si s'han entès i assimilats de manera comprensiva els continguts de l'assignatura, l'alumnat farà un examen final amb preguntes a desenvolupar referides als temes que s'hauran treballat tant a les classes teòriques com pràctiques, i complementat amb la bibliografia bàsica i lectures concretes indicades.</p> <p>L'examen tindrà una durada de 2 hores, i comptarà amb 4 preguntes a desenvolupar, cada una de les quals es podrà valorar amb un màxim de 2,5 punts, essent la nota màxima de l'examen un 10.</p>	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (4,16 crèdits, 104 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Lectura comprensiva, ampliació i assimilació dels continguts dels blocs temàtics	<p>Els/les alumnes, de manera autònoma i individual, hauran de fer una lectura comprensiva i en profunditat de la bibliografia que la professora recomani per a cada tema amb l'objectiu d'ampliar els continguts exposats i explicats a les classes o els que es treballin als seminaris pràctics, així com la que s'hagi de fer servir per a l'elaboració del treball de curs.</p> <p>Els continguts, degudament ampliat, s'hauran d'assimilar de manera comprensiva, i s'hauran de memoritzar per a l'examen final.</p>	50
Estudi i treball autònom individual	Lectura d'una obra sobre història de l'educació a Balears	Es preten que l'alumnat conegui la història de l'educació en el seu context més proper. Per aquest motiu a inicis de curs s'oferirà un llistat de possibles llibres de lectura sobre història de l'educació a Balears. Els/les alumnes n'hauran d'eleger un per fer-ne una lectura comprensiva i posteriorment una tutoria amb el professor.	19
Estudi i treball autònom en grup	Treball de recerca sobre la LGE de 1970	<p>Durant el present curs farà 50 anys de l'aprovació de la Llei General d'Educació de 1970. S'aprofitarà aquest aniversari per desenvolupar treballs de recerca lligats amb la recuperació de la memòria de la pràctica escolar generada a partir d'aquesta llei.</p> <p>Els/les alumnes, preferentment en petits grups, faran una recerca sobre la imatge de la pràctica escolar lligada a l'aprovació de la llei del 70, partint</p>	35

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
		<p>de la localització i anàlisi de fons fotogràfics escolars de les Illes. Aquest treball formarà part d'una experiència d'innovació docent compartida amb altres assignatures del grau de Pedagogia, que també aprofitaran aquest cinquantè aniversari per aprofundir en el seu coneixement i la seva comprensió des de diferents perspectives.</p> <p>Les pautes (calendari, seguiment, apartats, normes, entrega final, ...) per a l'elaboració del treball s'explicaran a inici de curs.</p>	

Riscs específics i mesures de protecció

L'assignatura podria incloure alguna/es sortida/es fora dels recintes de la UIB. Si fos el cas, aquestes sortides es publicarien en el cronograma de l'assignatura i es reflectirien en l'agenda de l'aula virtual amb temps suficient perquè l'alumnat pogués organitzar-se. Els desplaçaments podrien fer-se amb transport públic i/o amb vehicles particulars. En cas que les condicions climatològiques fossin adverses, s'ajornaria la sortida/ visita. Així i tot, qualsevol sortida implica certs riscos d'accidents de major o menor grau, per la qual cosa abans de realitzar la sortida, es penjarà a l'aula virtual un document amb una descripció de la sortida, on s'inclouria l'adreça de destí, mapa de localització o enllaç al mateix, objectius de la visita i durada de la mateixa. En aquest mateix document s'avisaria novament dels riscos que pot implicar la sortida (accidents de trànsit, atropellaments, caigudes, etc.) i es donarien les recomenacions oportunes per tal de pal·liar, en la mesura que es pogués, la gravetat que qualsevol incident pogués implicar (telèfons d'emergència, recomenacions específiques segons la climatologia, etc.)

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà a través de diferents tècniques que s'especifiquen a continuació.

Qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura, podent arribar a ser motiu de desqualificació.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Explicació dels continguts de l'assignatura

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Durant les classes teòriques o de grup gran s'explicaran les idees més importants dels continguts de l'assignatura, amb la finalitat que l'alumne/a pugui situar-se a nivell contextual, tingui una visió clara i ordenada d'allò més important de cada tema, així com del que s'ha treballat i publicat sobre el mateix. La lliçó magistral es complementarà amb recursos didàctics que la facin més dinàmica i comprensible, com fragments

Guia docent

de vídeo, fonts primàries, testimonis, etc. Es podrà incloure també l'assistència a alguna conferència pública com a activitat per a l'assignatura, o es podrà organitzar alguna visita fora del Campus de la UIB.

criteris d'avaluació Es valorarà l'assistència participativa i respectuosa a les classes de grup gran, que puntualment podran incloure alguna conferència monogràfica.

La valoració positiva requerirà de puntualitat i seguiment complet de tota la classe.

Percentatge de la qualificació final: 5%

Seminaris de pràctiques

Modalitat Classes pràctiques

Tècnica Tècniques d'observació (**no recuperable**)

Descripció La finalitat dels seminaris o sessions de pràctiques és complementar els continguts de l'assignatura amb activitats diverses d'aprenentatge en les que el professor/a esdevindrà un mediador en la generació del coneixement i desenvolupament d'habilitats i competències pròpies de l'assignatura. També es donaran les pautes i es farà el seguiment del treball de curs que els/les alumnes han de realitzar. Al llarg del semestre es podrà incloure també l'assistència a alguna conferència pública com a activitat per a l'assignatura, o es podrà organitzar alguna visita fora del Campus de la UIB. A inici de curs es publicarà a l'aula virtual el cronograma específic de les sessions pràctiques d'aquesta assignatura, que podrà incloure alguns canvis respecte al cronograma general.

criteris d'avaluació Es valorarà l'assistència participativa i respectuosa a totes les sessions de pràctiques, així com el desenvolupament i resultat de les activitats que se proposin, entre les que es podrà incloure alguna visita fora del Campus o alguna conferència dins o fora de l'horari de l'assignatura.

La valoració positiva requerirà de puntualitat i seguiment complet de tota la classe-seminari, i de la correcta realització de l'activitat que se proposi.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Examen

Modalitat Avaluació

Tècnica Proves de resposta llarga, de desenvolupament (**recuperable**)

Descripció Amb l'objectiu d'avaluar si s'han entès i assimilats de manera comprensiva els continguts de l'assignatura, l'alumnat farà un examen final amb preguntes a desenvolupar referides als temes que s'hauran treballat tant a les classes teòriques com pràctiques, i complementat amb la bibliografia bàsica i lectures concretes indicades. L'examen tindrà una durada de 2 hores, i comptarà amb 4 preguntes a desenvolupar, cada una de les quals es podrà valorar amb un màxim de 2,5 punts, essent la nota màxima de l'examen un 10.

criteris d'avaluació Es valorarà:

- El nivell de coneixements adquirits
- La comprensió dels continguts.
- La claretat, coherència i capacitat de síntesi en les respostes
- La correcta utilització del llenguatge, havent de tenir cura de l'ortografia i la gramàtica.

Percentatge de la qualificació final: 40% amb qualificació mínima 5

Guia docent

Lectura d'una obra sobre història de l'educació a Balears

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Es preten que l'alumnat conegui la història de l'educació en el seu context més proper. Per aquest motiu a inicis de curs s'oferirà un llistat de possibles llibres de lectura sobre història de l'educació a Balears. Els/les alumnes n'hauran d'eleger un per fer-ne una lectura comprensiva i posteriorment una tutoria amb el professor.
Criteris d'avaluació	En les dates que s'indiquin a inicis del curs, abans de la data d'avaluació complementària , els alumnes hauran de fer una tutoria amb el/la professora per parlar de l'obra que hauran llegit. En aquesta tutoria es valorarà la comprensió de l'obra llegida i la capacitat de relacionar-la amb els continguts de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Treball de recerca sobre la LGE de 1970

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Durant el present curs farà 50 anys de l'aprovació de la Llei General d'Educació de 1970. S'aprofitarà aquest aniversari per desenvolupar treballs de recerca lligats amb la recuperació de la memòria de la pràctica escolar generada a partir d'aquesta llei. Els/les alumnes, preferentment en petits grups, faran una recerca sobre la imatge de la pràctica escolar lligada a l'aprovació de la Llei del 70, partint de la localització i anàlisi de fons fotogràfics escolars de les Illes. Aquest treball formarà part d'una experiència d'innovació docent compartida amb altres assignatures del grau de Pedagogia, que també aprofitaran aquest cinquantè aniversari per aprofundir en el seu coneixement i la seva comprensió des de diferents perspectives. Les pautes (calendari, seguiment, apartats, normes, entrega final, ...) per a l'elaboració del treball s'explicaran a inici de curs.
Criteris d'avaluació	Es valorarà: - La capacitat de dur a terme una recerca en història de l'educació, incidint especialment en la localització i tractament de les fonts primàries. - La capacitat de contextualitzar la recerca amb font secundàries - La implicació de l'alumnat en el procés d'elaboració del treball, tot seguint les passes indicades pels professors. - La correcta utilització del llenguatge (ortogràfica i gramaticalment) - La qualitat del treball finalitzat.

Percentatge de la qualificació final: 30% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

En aquest apartat de la guia docent vos oferim una bibliografia bàsica per a l'estudi dels continguts de l'assignatura, i una bibliografia complementària per a la seva ampliació.

Per limitacions d'espai en les guies docents, aquesta bibliografia no pot recollir totes les publicacions que tracten els continguts de l'assignatura, entre les quals hi ha nombrosos articles científics de temàtica molt concreta. S'ha optat per incloure els llibres i obres més generals. Això no obstant, a l'aula virtual de

Guia docent

l'assignatura, a mesura que es vagin treballant els temes, s'oferirà una bibliografia més específica per a cada un d'ells que permeti recollir els articles més recents, i que l'alumnat pugui fer servir per preparar-se els continguts.

Bibliografia bàsica

- ESCOLANO BENITO, A. La educación en la España contemporánea. Políticas educativas, escolarización y culturas pedagógicas. Madrid: Biblioteca Nueva, 2002
- POZO ANDRÉS, M.M. DEL (Ed.) Teoría e instituciones contemporáneas de la educación. Madrid: Biblioteca Nueva, 2004
- PUELLES BENÍTEZ, M. *Educación e ideología en la España contemporánea*. Madrid: Tecnos, 2010
- RUIZ BERRIO, J. *Génesis de los sistemas educativos nacionales: Historia de los sistemas educativos contemporáneos*. Madrid: UNED, 1988
- TIANA FERRER, A. y otros (coord.) *Historia de la Educación (Edad Contemporánea)*. Madrid: UNED, 2002.
- TRILLA, J. (Coord.) *El legado pedagógico del siglo XX para la escuela del siglo XXI*. Barcelona: Graó, 2001
- VIÑAO FRAGO, A. *Sistemas educativos, culturas escolares y reformas*. Madrid: Morata, 2002.
- VIÑAO, A. *Escuela para todos. Educación y modernidad en la España del siglo XX*. Madrid: Marcial Pons, 2004

Bibliografia complementària

- BALLARÍN, P. *Educación de las mujeres en la España contemporánea (siglos XIX y XX)*. Madrid: Síntesis, 2001.
- BARCELÓ, G., COMAS, F., & SUREDA, B. Abriendo la caja negra: la escuela pública española de postguerra. *Revista de Educación*, 371 (2016), 61-82.
- BARCELÓ, G., COMAS, F., & DEL POZO, M.M.. La práctica escolar durante los primeros años del Franquismo. *História da Educação*, 22(54) (2018), 334-357.
- BARTOLOMÉ MARTÍNEZ, B. (dir) *Historia de la acción educadora de la Iglesia en España. II. Edad contemporánea*. Madrid: Biblioteca de Autores Cristianos, 1997.
- BRASTER, S., GROSVENOR, I., & del POZO, M.M. (Eds.). *The Black Box of Schooling. A Cultural History of the Classroom*. Bélgica: Peter Lang, 2011
- CAPITÁN, A. *La educación en la España contemporánea*. Barcelona: Ariel, 2000.
- CAPITÁN, A. *Republicanism and education in Spain (1873-1951)*. Madrid: Dykinson, 2002
- DÁVILA BALSERA, P. *La honrada medianía. Génesis y formación del magisterio español*. Barcelona: PPU, 1994.
- ESCOLANO, A. (Coord.). *La cultura material de la escuela: en el centenario de la Junta para la Ampliación de Estudios, 1907-2007*. Berlanga de Duero: Centro Internacional de la Cultura Escolar, 2007
- FLECHA, C. *Las mujeres en la legislación educativa española*. Sevilla: Kronos, 1997.
- GONZÁLEZ-AGÀPITO, J.; MARQUÈS, S.; MAYORDOMO, A.; SUREDA, B. *Tradició i renovació pedagògica. 1898-1939. Història de l'Educació*. Catalunya, Illes Balears, País Valencià. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2002
- LÓPEZ MARTÍN, R. *Ideología y educación en la dictadura de Primo de Rivera*. Valencia: Universidad de Valencia, 1994.
- LOZANO, C. *La educación en los siglos XIX y XX*. Madrid: Síntesis, 1994.
- LOZANO, C. *La escolarización. Historia de la enseñanza*. Barcelona: Montesino, 1980.
- MAYORDOMO, A.; FERNÁNDEZ SORIA, J. M. *Vencer y convencer. Educación y política. España (1936-1945)*. Valencia: Departamento de Educación Comparada e Història de la Educación, 1993
- MOLERO PINTADO, A. *La Institución Libre de Enseñanza. Un proyecto de reforma pedagógica*. Madrid: Biblioteca Nueva, 2000.
- PUELLES BENÍTEZ, M. de. *Estado y educación en la España liberal (1809-1857): un sistema educativo nacional frustrado*. Massanet de Selva: Ediciones Pomares-Corredor, 2004.
- PUELLES BENÍTEZ, M. de. *Política y educación en la España contemporánea*. Madrid: UNED, 2004.

Guia docent

PUELLES, M.de ; OSSENBACH, G. La Revolución Francesa y su influencia en la educación en España. Madrid: UNED, UCM, 1991.

RUIZ BERRIO, J. Política escolar en el siglo XIX. 1808-1833. Madrid: Consejo Superior de Investigaciones Científicas, 1970.

SÁNCHEZ, A. (dir) La batalla por la escuela: el régimen educativo en la constitución de la segunda república. Sevilla: Fundación Genesian, 2003.

SUREDA GARCIA, B. L'educació a les Balears en el segle XIX. L'educació a les Balears en el segle XX Palma de Mallorca: Documenta Balear, 1998-2000

VIÑAO FRAGO, A. Política y educación en los orígenes de la España contemporánea. Madrid: Siglo XXI, 1982.

VIÑAO FRAGO, A. Innovación pedagógica y racionalidad científica. La escuela graduada pública en España (1898-1936). Madrid: Akal, 1990.

VIÑAO, A. Tiempos escolares, tiempos sociales. Barcelona: Ariel, 1998.

Altres recursos

Al llarg del curs, a través de l'aula virtual, la professora podrà recomenar altres lectures més específiques que no consten en aquesta guia docent per a l'ampliació de temes concrets.

Es recomenarà també COMAS, F. Guia per a la realització de treballs de recerca històricoeducativa. Palma de Mallorca: Edicions UIB, 2014. E-Pub (<http://ebooks.uib.es/store/products-page/destacados/guia-practica-per-a-lelaboracio-de-treballs-historicoeducatius/>)

Per a una bibliografia sobre la història de l'Educació a les Illes Balears es recomana: https://gedhe.uib.cat/digitalAssets/286/286900_bibliografia.pdf

